

✎ موضوع: تعارض طبیعت و صنعت جامعه در ایران و زایش بیماری دوقطبی اجتماعی

✎ مدرس: حجت‌الاسلام و المسلمین حسین مهدی‌زاده

طبیعت و صنعت جامعه

❖ خواجه نصیرالدین طوسی معتقد است طبیعت جامعه، حقیقت اصلی آن است و اگر طبیعت جامعه محبت باشد، قوانین و صنعت جامعه‌ی متغلبه در آن کارایی ندارد. جامعه استیلاء طبیعت را بر فرمانده و فرمانبردار نهاده است و جامعه بازار طبیعت سودمحوری را پدید آورده، اما ظاهراً درست‌ترین طبیعت برای جامعه محبت است و استفاده از صنعت جامعه استیلاء یا بازار در این جامعه کارایی ندارد.

❖ فضای شهری که متناسب با جامعه مصرفی و سرمایه‌داری طراحی شود، قناعت را تحقیر و مصرف‌گرایی افراطی یا اسراف را تمجید می‌کند و در نتیجه یک شهروند دچار نظام‌های ارزشی مختلفی می‌شود؛ از سوی فرهنگ متعالی دینی او را به ارزش‌های دینی و اخلاقی توصیه می‌کند و از سوی دیگر کالبد شهری و فضا او را به مصرف‌گرایی می‌کشاند. نتیجه آنکه این انسان و جامعه دچار بیماری دوقطبی شده و فرو می‌ریزد.

❖ ما در نظریه اجتماعی خود قائل هستیم که جامعه، طبیعت محبت دارد و باید روابط عمودی خود را بر مبنای ولایت و روابط افقی خود را بر مبنای اخوت شکل دهد.